

wanneer er op rationele gronden over een fusie tussen beide musea gesproken wordt, een belangrijke rol spelen. Vandaag de dag werken beide musea, vanuit hun eigen identiteit en beleid, in toenemende mate samen. En wat is dan die identiteit van het huidige Maritiem Museum Rotterdam? Als oudste maritiem museum van ons land, met een verzameling die met de collecties van het *National Maritime Museum* te Greenwich en van het Scheepvaartmuseum in Amsterdam alom tot de top drie van de museale maritieme collecties ter wereld gerekend wordt, is het bovenal een Rotterdams museum. Gehuisvest in een Rotterdams *no nonsense*-gebouw is het Maritiem Museum altijd bestuurd door Rotterdammers voor Rotterdammers. En afgezien van de ambities tussen pakweg 1975 en 1987 was ook het beleid op de stad en haar inwoners gericht. De ontwikkeling tot het nadrukkelijk nationaal gedachte scheepvaart- en havenmuseum, dat vooral op het gebied van de museumschepen –we spreken tegenwoordig van ‘operationeel erfgoed’– een landelijke voortrekkersfunctie moest vervullen, is in 1989 in de kiem gesmoord. Maar de bouwstenen zijn springlevend en die hebben zich sinds die tijd ontwikkeld. Als Rotterdams publieksinstituut en leerzame maritieme kinderattractie heeft het Maritiem Museum een vaste plaats verworven in het culturele aanbod van stad en regio. Als vakmuseum en collectiebeheerder behoort het tot de internationale top. Het Havenmuseum, zoals het Maritiem Buitenmuseum is gaan heten, heeft zich ontwikkeld tot de grootste museumhavenbeheerder van Nederland (en ver daarbuiten) en werkt hard aan de

opbouw als kennisinstituut voor varend –operationeel– erfgoed. Het draagvlak van het Maritiem Museum Rotterdam bij burgerij, politiek en bedrijfsleven is onveranderd groot. Als het stimuleren van ‘maritiem bewustzijn’ midden negentiende eeuw gezien kan worden als de motivatie achter de opbouw van een collectie, dan staat dat doel nog steeds centraal. Maar anderhalve eeuw museumgeschiedenis is niet voorbijgegaan zonder ingrijpend nadenken over wat een maritiem museum in Rotterdam is en zou moeten zijn. In de huidige missie van het museum zijn de drie kernbegrippen uit de ICOM-museumdefinitie verankerd: verzamelen, onderzoeken en presenteren. Verzamelen is al lang geen *ad hoc* aangelegenheid meer, maar vindt plaats op basis van een weldoordacht beleid waarbij de ‘maritieme collectie Nederland’ samen met, waar dat aan de orde is, de ‘collectie Rotterdam’, het referentiekader vormt. Met de onderzoeksfunctie van het Maritiem Museum ligt het gecompliceerder. Vanaf de oprichting is de mate waarin onderzoek is verricht en resultaten zijn gepubliceerd, afhankelijk geweest van de individuele kwaliteiten en ambities van de achtereenvolgende directeuren en conservatoren. Net als vrijwel alle andere musea in ons land heeft het Maritiem Museum nooit een aparte onderzoeksfunctionaris, laat staan een onderzoeksafdeling gekend. Wetenschap is altijd uitgelegd –en van tijd tot tijd beoefend– als toegepaste wetenschap, vooral ten dienste van de publieksfunctie. Daarin is verandering gekomen. In nauwe samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam en *Corpus Christi*